

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželelja vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h pa se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v upravljenstvo je iz Vegoove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Politično društvo „Naprej“ v Celju.

Občni zbor in shod tega za slovenski Štajer jako važnega društva, ki se vrši v nedeljo 27. aprila ob 9. uri zjutraj v »Narodnem domu« v Celju, in dejstvo, da je Celje v zgodovini slovenskega naroda v narodno-političnem oziru že mnogo let najzanimivejše mesto na slovenski zemlji ter najvažnejša postojanka štajerskih Slovencev, nam daje povod, da se ozremo nekoliko nazaj v zgodovino celjskih in štajerskih Slovencev.

Konštatovati moramo, da so celjski rodoljubi po smrti škofa Slomška, presebitvi »Slovenskega Naroda« in »Matice Slovenske iz Maribora v Ljubljano, med vsemi štajerskimi Slovenci posebno v zadnjih petindvajsetih letih v narodno-gospodarskem, političnem in socialnem življenju ter v obče najbolj napredovali in jako lepe vspehe dosegli, umevno je tedaj, da se je vodstvo spodnještajerske slovenske politike in vseh javnih zadov najbolj osredotočilo v Celju, kjer je, ali bi vsaj moral biti središče štajerskih Slovencev, dasi se je v zadnjih letih v Celju marsikaj zgodilo, — oziroma se ni zgodilo, kar bi se bilo moralno zgoditi v splošnem interesu napredka našega naroda, — s čimer iskreni rodoljubi niso bili zadovoljni. Vkljub temu moramo celjskim rodoljubom priznati prvenstvo med štajerskimi Slovenci v tem oziru.

Občudovali smo posebno njih energično delovanje v narodno gospodarskem življenju in gmotnih vprašanjih, kjer so si pridobili z ustanovitvijo in vedno izvrstnim vodstvom na Štajerskem največjih in najlepših vspavajočih slovenskih denarnih zavodov, posojilnice in »Južnoštajerske hranilnice v Celju« — največ zaslug za vse štajerske Slovence.

V tem oziru se je organizacija naših Celjanov vedno dobro popolnjevala, in se je z naselbino slovenskih odvetnikov, obrtnikov, trgovcev, posestnikov in drugih posameznikov, slovenski živelj tam kako utrdil, pomnožil in razširil. Največjega pomena je v Celju tudi ustanovitev Hribar-

jeve tiskarne ter največje železninske trgovine »Merkur« veleindustrijca in posestnika prvega avstro-ogrskoga popolno avtomatičnega paromlina Petra Majdiča. Tudi z ustanovitvijo slovenskih dobrodelenih »naprav«, »Katoliškega podpornega društva«, »Podpornega društva za dvoježično gimnazijo«, »Delavskega podpornega društva«, »Podpornega društva zasebnih uradnikov«, »Moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metodac«, »Spodnještajerskega jubilejskega zaklada«, »Dijaške kuhinje« in končno »Dijaškega doma«, storili so celjski rodoljubi skoro več kakor dosti, posebno z ozirom na »Katoliško podporno društvo«.

To društvo vzdržuje popolnoma prostovoljno in po nepotrebnem že okoli 25 let dekliško šolo šolskih sester za celjsko okolico, katero bi morala po zakonu vzdrževati štajerska dežela — kakor vsako drugo javno ljudsko šolo. Ker stane ta šola 3—4000 gld. na leto, smelo trdimo, da so Slovenci podarili v 25 letih najmanj 80.000 gld. deželnemu odboru in deželi, katera ravna s svojimi slovenskimi deželami kakor mačeha s pasterko, dočim bi se bila ta ogromna svota za naš rod na Štajerskem v sto slučajih, posebno v Celju, krvavo bolj potrebovala in več koristila.

Nujno je tedaj želeti in skrajni čas je, da se Slovenci v tem oziru spomenujo in ne zametujejo denarja za reči, katere vzdrževati ni njih dolžnost. Medtem ko se je tedaj tu podarila štajerski deželi na tako nepremišljen in skrajno neroden način nečuveno visoka svota, nabранa iz slovenskih žuljev, pa zdihujemo Slovenci, kadar je treba kaj žrtvovati v naše narodno-politične namene, če niso narodno-gospodarskega in dobrodelenega značaja ali spojena z gmotnim blagostanjem.

Celje je tudi v tem oziru posebno zanimivo mesto, omenili smo že, kako uzorno delujejo in napredujejo tamošnji rodoljubi v narodno-gospodarskem življenju, gmotnih vprašanjih in dobrodelenih napravah; vsa čast in priznanje jim za to izborni delo.

Drugač je v socialnem ali društvenem in političnem življenju.

Resnici na ljubo povdarjam sicer,

da so tudi v tem oziru na Štajerskem Celjani prvi, kajti ustanovili so poleg že nad 40 let stare čitalnice v zadnjem desetletju »Celjskega Sokola«, »Celjsko pevsko društvo«, »Politično društvo Naprej«, »Celjsko narodno godbo«, »Dramatično društvo« in »Delavsko pevsko društvo« pa le po zaslugah in naporu rodoljubov večinoma srednjega in nižjega stanu, dočim je med prvaki le eden, ki stori tudi v tem oziru popolnoma svojo dolžnost, izvzemši le nekatere posamezne slučaje.

Ta izbornen naroden delavec, ki je s političnim delom preobložen, seveda tudi včasih kaj malega zgredi, kar pa je umevno, ker ga drugi voditelji naroda premalo podpirajo in včasih še zavirajo v njegovem delovanju.

Najnovejša in najvažnejša faktorja v društvem in socialnem življenju pa sta v Celju že več let »Celjska narodna godba« in »Dramatično društvo«, okolu katerih se v javnem življenju ves interes najbolj šuče, ki se pa od celjskih in drugih rodoljubov v celjskem okrožju, žal, ne podpirata tako, kakor bi smeli pričakovati posebno od imovitih prvakov v Celju in drugod, dasi zaslužita z ozirom na njiju važnost, potrebo, vztrajno skupno delovanje ter veliko požrtvovalnost, s katero nastopata, vso pozornost in največjo naklonjenost vsega slovenskega občinstva.

V tem oziru se čujejo iz Celja množat britke in opravičene pritožbe o premali požrtvovalnosti podpor in naklonjenosti Slovencev napram tema činiteljem, ki sta tudi v kulturnem oziru važna in prijejata nekako redne dramatične predstave, koncerete in dobrodeline akademije že več let, dočim potrosijo nekateri rodoljubi za zgolj privatni, nenarodni in nepotrebni šport preveč denarja.

Važno ulogo igrata tudi »Celjski Sokol« in »Celjsko pevsko društvo«, ki pa tudi nista deležna potrebne podpore in naklonjenosti slovenskega občinstva, dasi posebno v poletnem času pri izletih najbolj razširjata med ljudstvom slovensko narodno zavest in sta priredila v Celju najsijsajnejše zgodovinsko važne narodne slavnosti.

Da »Celjska narodna godba« pri takoj neugodnih razmerah že nad 4 leta obstoji, napreduje in se je baje v novejšem času še popolnila z nekaterimi godeci od prejšnje ljubljanske meščanske godbe, — se res čudimo, kajti, kdor pozna razmere pri godbah, ve, kako silno težavno je, dobro godbo stalno vzdrževati, kjer ni prostovoljno in brezplačno sodelujočih faktorjev, temveč se mora absolutno vse plačati, mislimo, da je v Celju tudi tako.

Kako tedaj pravilne godbe zginejo, ako nimajo od občinstva potrebne gmotne in moralne podpore, je najsijsajnejši dokaz to, da so se morale pred par leti ustanovljene »Ljubljanska meščanska godba«, »Celovška mestna godba« in Spohrov orkester v Gradcu pred nekaterimi tedni razpustiti radi pomanjkanja gmotnih sredstev.

Sicer se nam zatrjuje, da je v Celju le par oseb, na katerih sloni godba, in ako se le eden steber omaja, godbe ne bo več; mislimo pa, da je to pretirano, ker poznamo tam lepo število odličnih, jako spretnih narodnih delavcev ter požrtvovalnih rodoljubov in mislimo, da ne nadomestljiv ni nihče.

Enake glasove čujemo iz Celja tudi glede slovenskega gledališča, in odkrito rečemo, da bi bil pravi narodni škandal, ako bi se to v prihodnji sezoni radi mlačnosti slovenskega občinstva ne moglo v dosedanji meri in obsegu nadaljevati.

Celjsko slovensko gledališče, katero je priredilo v zvezi s celjsko narodno godbo že večkrat težke narodne igre: »Deseti brat«, »Rokovnjača« in opereto »Ob Vrbskem jezeru« s sijajnim moralnim in morda tudi gmotnim uspehom, in že več let prireja nekako periodično redne dramatične predstave tudi z drugimi večjimi in boljšimi igrami, dela z godbo vred čast, in je v ponos ne le igralnemu objektu, voditelju predstav in Celjanom, temveč tudi širšemu krogu štajerskih Slovencev, in je z ozirom na to, da ima tudi svojo lastno stalno godbo in da se res izvrstno igra, morda prvo slovensko gledališče za Ljubljano.

Nečuveno bi tedaj bilo, ako bi se

LISTEK.

Slovo.

Ruski spisal J. J. Jassinski.

Iz sivega neba je lilo nepretrogoma z ono vztrajnostjo, ki tira človeka v obup; nad nizkimi griči so se podili v divjem diru težki, rjavačni oblaki tako nizko, da se je zdelo, da jih je mogoče zgrabiti. Hudourniki rumenkaste, blatne vode so se razlivali čez travnike. Nad vso naravo je ležal dih otožnosti in brezupnosti.

Le iz malo voz obstoječi vlak se je ustavil na prednji progi.

Ko je zazvonilo prvič, so ostala neobičajno zaprta vrata čakalnice za »čisto občinstvo« in za »umazano ljudstvo«; na mesto hitečih, kličočih, iskajočih potnikov, pod težo sopečih težakov, z vprašanji obleganih železniških uslužbencev je bilo videti le majhno gručo ljudi na peronu poleg vlaka. Čudna tihota je vladala v železniški dvorani, kjer je sicer polno hrupa; le iz enega voza se je slišal jok dojenčka. Skozi zamrežena okna so gledali bledi, upadli obrazi »katoršnikov«, to je k prisilnemu delu v sibirski rudnike obsojenih zločincev.

Bil je to žalosten dan.

Le malo jih je prišlo k slovesu. Bile so to preproste žene in dekleta iz naroda, dva, trije mužiki, tovarniški delavec s toplo kučmo, koje senčnik je bil na dvoje pretrgan, in dama z objokanimi očmi, oblečena popolnoma črno, s črnim klobukom in z ravno takim dežnikom. V roki je držala bel robec. Častnik jetniškega oddelka v potni opravi je stal poleg voza, v katerem so bili njegovi vojaki. V misli zatopljen je zrl črez hribe. Nihče ni branil prišlečem, govoriti z jetniki in vendor je vladalo turobno molčanje tako v gručah na peronu kakor med stanovniki v vozovih. Samo otročji jok, enoglasen in točeč, ni hotel prenehati ter je še bolj vse ozvezvoljil.

Minute so postajale cela večnost. Zdaj pa zdaj se je izvil temu ali onemu iz prs napol pridušen vdih, kakor bi se bal, izdati svoje gorje. Ustnice tovarniškega delavca so se tresle, gospa v črni opravi ni odmaknila solznega pogleda od svojega sina, temno zročega mladega moža s plavimi lasmi, s pametnim, pa zlobnim izrazom na obrazu. Zakaj ga počljejo v prognanstvo? Bodisi kakorkoli, obsojenec je in nam vzbuja sočutje, kakor

tudi ta uboga mati, ki ga ogleduje s težko pritajenim ravnodušjem.

Pri drugem zamreženem oknu stoji mož z brkami, po vojaško pristriženimi. Nihče ni prišel, da bi mu rekel besedo v slovo; bil je osamljen na tem svetu. S stisnjениmi obrvimi si ogleduje sovražno gručo na peronu. Za omrežjem tretjega okna se prikaže vitka dekliška postava. Robec na glavi ni zakrival voščenobledega obrazka, v katerem so se svetlikale oči mrzlično. Morilka je svojega ženina. Pred tem oknom stojé žene in dekleta, ki so prišle jemat od nje slovo.

In še mnogo drugih obrazov se je prikazovalo za omreženimi okni.

Zunaj pa lije naprej, siv meglen pajčolan se spušča na mesto, na griče in travnike ter napolnjuje že itak težko srce z globoko otožnostjo in obupom . . .

Drugo zvonenje.

V gruče pride gibanje in hipoma govore vši povprek v pretrganih stavkih, hitro, razburjeno; ni sicer videti jokajočega očesa, in vendor se glasovi tresejo od zadržanega ihtenja.

»Ne pozabi, Kolja, piši često!«

»Zdravstvuj, golobičica naša!«

»Z Bogom, z Bogom, nikar nam ne zamerite! . . .

Kako počasi so potekale minute po prvem zvonenju, kako hite pa sedaj! Poslavljali so se za večno, zopet in zopet so hoteli menjati besede ljubezni in sočutja, tako mnogo si imajo še povedati, tako mnogo, a besede so prihajale tako žalostne, tako turobne . . .

Zadnje zvonenje.

Strojevodja prinese piščal k ustnicam, počasi se začne pomikati vlak, puhatci trčijo drug ob drugega, kolesa zaškripajo, vrtenje postaja hitreje in hitreje . . .

Ko so se oblaki dima, ki so zagrijali vlak, razpršili, je bil peron že prazen. Le dama v črni opravi je še ostala, dolgo je šla za vlakom, v nadi, da še enkrat zagleda sina, ko se vlak zavije. Gre in maha z robcem ter joka; debele solze se potakajo po njenih licih, toda okoli usten se ji ziblje smehljaj: temno zroči sin ne sme videti njene bolesti. Ali se ji je posrečilo, ga še enkrat zagledati, ali je videla solze, ki so mu zastirale oči? . . .

Davno je že izginil vlak njenim pogledom, ona pa je še vedno stala kraj perona, strmeča v sivo oblačje, dočim je pretresala njene materine prsi divja bol.

sedanji izvrstni in z jekleno vztrajnostjo kako požrtvovalno delujoči vodja in drugi odlični faktorji pri gledališču ne podpirati razmeram primerno, ne le pri gledališču, temveč tudi z ozirom na izrek »Svoji k svojim«.

Kolikor poznamo razmere v Celju in na Štajerskem, moramo odkrito reči, da, ako bi se v Celju opustila narodna godba in slovensko gledališče, bi bilo to za celjske in štajerske rodoljube v nekem oziru prava katastrofa.

Tudi to bodo morali posebno celjski politični krogi v svojem lastnem taboru spraviti v red, bodisi pri občnem zboru društva skupaj, ali pri drugi priliki. V svojem splošnjem narodnopolitičnem delovanju pa morajo kreniti na drugo pot in skrbeti, da se zgodi v tem čim preje nekaki preobrat, in preporod, sicer bodo doživelji neprijetna iznenadenja, kakor pri zadnjih občinskih volitvah na Teharjih in v zadevi »Celjskega vprašanja«, glede slov. nemških gimnazijskih razredov.

Slovenski element v Celju, v bližnji okolini in v velikem in lepem celjskem okrožju je v zadnjem desetletju v vseh stanovih in slojih tako narasel in ima v svoji sredini toliko odličnih in spretnih narodno-političnih in drugih delavcev, da se Celje more imenovati središče štajerskih Slovencev.

Z ozirom na vse, kar smo tu navedli, nam je tedaj popolnoma neumevno, zakaj nekdo iz Celja na vsak najmanjši miglaj in za vsako malenkost hiti v Maribor, odkoder v čisti slovensko narodni politiki nimamo nič dobrega pričakovati.

Naj bi tedaj društvo »Naprej« tudi te razmere spravilo v red, razprostrlo svoje peruti po vsem Spodnjem Štajerskem ne le z idealnim, akademičnim, temveč tudi s praktičnim delom.

W Ljubljani, 25. aprila.

Državni zbor.

Postavka »direktne davki« se je v včerajšnji seji vendar dognala. Govorili so k točki poslanci: Mayer, Walz, Bomba, Wrabetz in Jarosch. V razpravo so prišli potem »indirektni davki. Poslanec Menger se zavzema za reformo carinskega zakonodajstva ter razpravlja o vinškem in moštnem davku. Končno govorji obširno o sladkornem vprašanju. Ko je še govoril posl. Heinrich, se debata pretrga. Ker je izgubilo sladkorno vprašanje vsled bruseljske konference večinoma celo svojo važnost, pustilo se je več govornikov črati, med njimi tudi princ Schwarzenberg. Potem takem se bo ta točka že v današnji seji dognala. Prihodnji teden bodo seje vsak dan, tudi v soboto, na kar nastopi vsled zborovanja delegacij odmora menda do 13. maja. Prihodnji teden upajo dognati resorte finančnega in trgovinskega ministrstva. Preostanejo še resori poljedelskega, železniškega in pravosodnega ministrstva, pri kojih je pričakovati daljših debat, tako da je dvomljivo, če se bo dovršila v maju proračunska debata.

Revolucionarno gibanje na Ruskem.

Stari naučni minister Vanovskij, ki še ni leti dni na svojem mestu, je odstupil. Velikošolci na Ruskem so gojili velike nade, ko je prišel na krmilo, a tudi te nade so se izjavile, ker Vanovskij ni bil samostojen, nego je stal pod nesrečnim vplivom Pobedonosceva. Vanovskij je nameraval reformirati vseučilišča in gimnazije, odpraviti klasične jezike, a reform ni smel izvršiti, ker so jim nasprotovali Pobedonoscev in drugi mogočni reakcionarji. Zato je Vanovskij malo storil, a še to je bilo odločilnim krogom preveč. Naslednik mu bo Senger, dosedaj že uradnik v naučnem ministrstvu. Hvalijo ga, da je energičen in inteligenten. Energijska pa ima na Ruskem svoj poseben pomen! Česa se imajo ruski naprednjaki poslej nadejati, kaže že postopanje novega notranjega ministra Plehve, ki je naslednik umorjenega Sipjagina. Balšanova hoče postaviti pred vojno sodišče, da ga sodijo po izjemnih zakonih ter obsodijo na smrt. Balšanova bi brez izjemnih zakonov že radi njegove mladosti ne mogli obsoditi na smrt. Plehve je bil oni mož, ki je prvi začel zatirati Fince ter jim je vzel vso svobodo in narodne zaklade. Plehve je brutalen človek brezobzirnih načel, zato se je nadejati najhujših odreditev proti sedanji revolucionarni struji na Ruskem.

Vojna v Južni Afriki.

»Daily Express« poroča, da ima angleška vlada dokaze za to, da bo kapituliral velik del Burov, četudi bi ostala sedanja mirovna pogajanja docela brezuspešna. Krügerju se morda ne dovoli, da bi se povrnih v domovino, ker je bil provzročitelj vojne. »Press Association« pravi, da imajo vsi členi kabineta nado, da se črez tri tedne mir sklene, dasi poprej gotovo ne. Sicer bode trajalo še dolgo, da se vrne v zasedene kraje popolen mir, a pred kronanjem kralja bo mir zagotovljen. »Times« pišejo, da bodo ustaši, izimši najhujše slučaje, kaznovani samo s tem, da se jim vzame volilna pravica. Dobrim znanimenjem se smatra to, da se Krüger ne meša v sejanje razmere v Južni Afriki. Iz Kolonije poročajo, da je Krüger o vsej mirovni akciji obveščen ter da ji ne dela nikakih ovir. Burska vlada dobiva o vseh dogodkih redna poročila in je v zvezi tudi z generali. Krüger pa je baje preverjen, da se mir ne dožene.

Najnovejše politične vesti.

50letnica vladanja badenskega velikega vojvode se obhaja skoraj po celi južni Nemčiji. — Agrarci v nemškem državnem zboru so napovedali obstrukcijo pri obravnavi predloga o sladkornem davku. — Švicarski stanovski svet je odobril postopanje zveznega sveta v konfliktu z Italijo. — Kmečki nemiri v Rusiji. V okrožju Paltova se kmečki nemiri nadaljujejo. Razgrajajoči kmetje palijo in razdirajo vse za seboj. Opustošenih je že 64 velikih posestev. — Mešnjave v Južni Ameriki. Venecuelanske vladne čete so bile pri Maturinu popolnoma poražene. Na bojišču je postal tudi armadni poveljnik general Castro. — Za penzije vdov in sirot, ki so bile vpokojene po starih statutih, hoče predložiti vlada načrt, da se uvrstijo med ugodnosti novega pokojninskega zakona. — Panama-kanal. Med kolumbijsko in severnoameriško vlado se je sklenila pogodba, vsled česar proda Kolumbija Zedinjenim državam svoje koncesije za zgradbo tega prekopa za 6 milijonov dolarjev. — Turško mobiliziranje. V Bombi in Tebruku se ustanovijo prefekture ter se premeste tje garnizije. — Na Finsko se nadaljujejo vojaški transporti iz Rusije.

Dopisi.

Z dežele. Dne 7. aprila me je opravilo v trgovskih zadevah napotilo proti dolenski strani. V namenu, da prenočim v Novem mestu, sem se odpeljal z večernim vlakom, med potom sem se sešel z nekim kolegom, s katerim sva se skupno peljala do Novega mesta. Vlak je prišel tje seveda pozno, kakor po navadi po 10. uri zvečer. Hitro jo odkuriva s prijateljem proti mestu v hotel Schwarz. Ali kako sva bila presenečena, ko se nama naznani, da ni prostora za prenočitev. Vprašava po vzroku in pove se nama, da so prostori oddani častnikom naborne komisije, ker bo tri dni pozneje vojaški nabor, ter drugim gostom, ki so pred nama prišli. Ker je v hotelu na razpolaganje 8 sob za prenočišča, ni čudno, ako se tako nenadoma lahko napolni hotel. Ako nisva hotela prenočiti pod »kapom«, ni drugega kazalo, kakor si iskati drugje stanovanja. Začela sva opravljati neljubi posel ter popraševati po gostilnah, katere so bile še odprte za prenočišča. Stikala sva s prijateljem po mestu do polnoči, a bilo je vse iskanje zaman.

Izgovarjali so se po gostilnah tudi s tem, da ne morejo dotičnih pravic za prenočevanje dobiti. Kakor mi je znano, je bila za razne slučaje na razpolago tudi rastavracija »pri pošti«, ker se nahaja, če se ne motim, deset sob za prenočevanje tujcev, torej več nego v hotelu, ker je pa sedaj že dalj časa ta restavracija zaprta, sem vprašal spremjevaleca po vzroku, zakaj da sedanji lastnik ne odpre, ker je tako občutna potreba radi prenočišč? V odgovor sem dobil sledeče: Da se delajo od občinskega odbora ovire lastniku z izgovorom, da je Novo mesto dovolj prekrbljeno z gostilnami in prenočišči. Jaz mu tega nisem mogel verjeti, a drugi dan izvedel, da je spremjevalec resnično govoril. Ker se pa resnično kaže potreba prenočišč v Novem mestu, ker bi moral

biti za vse slučaje prekrbljeno za prenočišča, že vsled razvitka mesta, še posebej radi večernega vlaka, kateri pride pozno ponoči, s katerim se lahko pripelje večje število potovalcev samo do Novega mesta, ker je tukaj konec proge, mora slednji prenočiti v mestu. Pa ne samo radi potovalcev, kateri se navadno odpeljejo drugi dan naprej, tudi radi mnogih povabljenih k raznim uradom je potreba prenočišč, ker se nahaja tu za celo Dolensko okrožno sodišče. Jako neprijetna stvar je, če kdo ne more dobiti prenočišča, kar se pogosto zgodi, tako da je večina primorana iskat stanovanja v bližnji Kandiji. Meni in vsakemu treznomislečemu se bode zdel ukrep mestne občine neumesten, ker je to v obče še posebej pred vsem mestu samemu v škodo.

Želeti bi bilo že iz človekoljubja, da se gre na roko s postrežbo potovalcem, kateri pridejo v Novo mesto, naj si bode po železnici ali z vozom, utrujeni, premrazeni ali še celo premočeni, ker so večkrat na potovanju izpostavljeni raznim vremenskim vplivom izpreamemb. Vsak si želi dobiti dobro postrežbo in toliko zaželeni počitek, ne pa da ga doleti takšna neprijetnost, kakor je mene s tovarišem, da sem iskal cele dve uri prenočišča, vkljub temu ga nisem v mestu dobil, ampak v bližnji Kandiji, kjer imajo vedno več sob na razpolago kakor v mestu!

Slučaj tudi lahko nanese, da se edini hotel zapre, kateri je sedaj v Novem mestu, kjer se je bilo ne pred dolgim časom dogodilo, da je bila še edina restavracija »pri pošti« na razpolaganje. Kaj naj pa potem store popotniki? Naj li prenoči po hlevih? Kaj takega bi se tudi meni godilo, ako bi ne bil dobil zaželenega prenočišča v Kandiji, da sem zamogel položiti svoje trudne kosti k počitku.

Gotovo je velike važnosti za trgovino in obrt, ako se nahajajo po mestih prostorni hoteli z več sobami, kamor se shajajo v skupnosti razni posredovalci, potniki za trgovstvo, trgovci in obrtniki, ker taka priložnost se da večkrat enemu ali drugemu porabiti v kupičske namene, kar je trgovini v obči korist. N. pr. naj pride za trgovcem brzobjav ali eksprezno pismo, v pozni noči z tako važno vsebino, poštni uslužbeni poprašajo v prvi vrsti za dotičnega, ki mu nujno poročilo pripada, v hotelih; če ga tam ne dobé, seveda ga isčejo še drugod. To je pa težavno, v pozni noči klicati in popraševati, je li dotičnik tam nastanjen, vkljub temu ga ne dobi, tako lahko zadene občutna škoda dotičnega, ki ni dobil pravi čas poročila v roke. V tej zadevi ne zadene nobena krivda poštne organe, ki vzlične stroge službe ni mogoče bilo pravočasno izročiti naslovjenim. Jako bi bilo želeti, da bi se ravno v Novem mestu otvoril še en hotel ali pa vsaj restavracija »pri pošti« zopet odprla. Ako se to v kratkem ne zgodi, ker se promet še bolj pomnoži vsled kopališke sezone v Toplicah, ker več popotnikov pride zvečer v Novo mesto in drugi dan naprej z izvoščkom ali vlakom do Straže-Toplice, bilo bi umestno priporočati, da se preje brzobjavno popraša, je li stanovanje na razpolaganje. Ako se ne dobi povoljni odgovor, naj se nikdo ne napoti z večernim vlakom v Novo mesto, da ga kaj enakega ne doleti kakor mene, dokler se ne napravi dovolj potrebnih prenočišč, kakor po drugih mestih.

Potovalec.

Sv. Jurij ob Taboru. Zrcalo klerikalne resnicoljubnosti in častikraje nam je dopis z Vranskem v »Slovencu« od srede. Navdušeni zastopnik naših dičnih devičarjev hoče svojo in svojih blamažo, katero si je stekel z veselico na veliki ponedeljek, pripisati na rovash liberalcem. Ako ta nedotakljiva klerikalna garda našega fajmoštra napada mirne ljudi po gostilnah, krivi so temu liberalci, kateri so jih nahujskali in opijanili.

Ko smo čitali ta duševni proizvod puhlih možgan Vrăckotovih, vsililo se nam je nehoté vprašanje, zakaj vi, prijatelji resnice in pravice, pristojni oblasti ne naznani dotičnika, kateri je hujškal proti Marijinim otrokom, kateri je plačal pretepače, da so napadli devičarje z bikovkami? Vam ni znano, da to v tem slučaju pomeni hudodelstvo. Na ta način bi bili zbrisali svojim otrokom krvavi pečat razbojnnikov, z zavijanjem resnice ga pa nikdar ne boste, vi klerikalno konservativni

ultramontanski lažnici. Pojdite vprašati v gostilno g. Južna, kateri je sicer pristaš vaš, vendar mož, da vi vsi vkljup niste vredni, da bi mu pete oblizali, tega moža vprašajte, kako je bilo oni osodepolni večer, in ta mož vam bode moral potrditi junaško postopanje vaše pijane druhalji.

Kako je že bilo na dan nabora na Vranskem? Presteje stevilo svojih dragih, in našli boste, da manjka ovčica, katera je šla preko oceana iskat zavetja pred roko pravice. Morebiti je bil to zopet liberalec?

Ako želite več, smo drage volje na razpolago. —?

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom g. deželnosodnega nadsvetnika Schneditza vršile so se včeraj med drugimi tudi sledče obravnavne deželnega kot prizivnega sodišča:

1. Nevaren človek je menda 32-letni natakar Tine Vičič iz Zgornjega Kašča, ki je že večkrat radi hudodelstva tativne predkazovan. Zadnjič je bil od okrajnega sodnika zopet obsojen na teden dne zapora. Kazen je bila pa premajhna in funkcionar drž. pravdnika se je tudi pritožil. Prizivno sodišče je ugodilo prizivu in obsodilo Vičiča na 2 meseca zapora z 1 postom ter izreklo oddajo v prisilnico. Za nekaj časa je mož torej prekrbilen.

2. „Snops“! Posestnikov sin Franc Jenko iz Št. Vida in hlapec Martin Smolek sta prišla pijana 25. svečana v Zorečno gostilno v Zg. Šiški, ter zahtevala »snopsa«. Ker se jima ni hotelo postreči, sta pričela razgrajati in tudi razbila v svoji jezi mnogo pohištva. Zato jim je diktiral okrajni sodnik teden dne in pet dne zapora. Ker pa znaša škoda razbitega pohištva nad 50 K, je prizivno sodišče razveljavilo to sodbo in odstopilo akte drž. pravdniku, tako, da se bosta »snopsarja« imela enkrat »na krvavi rihti« zagovarjati.

3. Oh, te punice! 17letna natakarica Anica Kumar iz Škofje Loke je bila že večkrat predkazovan in se včila na državne troške že 6krat »per šub«. Zadnjič je prijel mestni stražnik Ažman radi vlačuganja. Tajila je sicer, a poznali so ptico predobro in obsodili jo na mesec dni strogega zapora ter oddajo v prisilnico. To ji seveda ni bilo všeč in pritožila se je. A zaman, kajti sodba se je potrdila.

4. Mlade smreke. Miha in Nace Cerar iz Lukovice sta bila obsojena vsak na 3 dni zapora, ker sta baje ukradla iz gozda Mihe Bička Kašnje osem mladih smrek. Pritožila sta se. Razprava pa se je preložila.

5. Občutna obsodba. 40letni gozdar France Prohar iz Radovljice je napravil malo nespametno ovadbo o bivšem konzulskem agentu Kam. Vetterju. V tej ovadbi je namreč trdil, da misli zadnji vedno na moritev, da je naprosil gozdnega paznika Goloba, naj ustreli gozdnega tata Bedenika, naj istega zakopli in naj — potem molči; od njega da dobi za to »dobro delo 200 gld. Dalje je bilo v ovadbi, da je g. Vetter zmožen ustreličiti človeka zaradi jednega divjega petelina, da je v Egiptu že več ljudi ustreli in tukaj že nekaj ljudi nastrelil itd. Za vse te nedokazane trditve je bil obsojen Proha na 100 K globe in sodišče je priziv odklonilo. Zanimivo je, da pravi neka priča o lovskem pazniku, da je istega značaj »eine schmeichelhafte Niederträchtigkeit«. Čudna stvar to je, kako čudna... a za leksikon juridičnih izrazov izvrstna.

6. „Spomladanske vrane“. Ana Kremek je imenovala nadpolne potomce svojega soseda Jožeta Mravca »spomladanske vrane, ki jih tudi nima nobeden k' merku«. Zato jo je obsodil prvi sodnik na 12 ur zapora ali 4 K globe. Obdržala boste pa kronske v žepu, ker se je njenom prizivu ugodilo.

7. In zopet blamirani Lampe. Lampetova vroča kri zopet ni mirovala, njegova žeja po slavnih dejanjih gnala ga je zopet — za jedno instanco naprej: Iz slavnoznanih popravkov, katere je zavrgel brezverski naš »odgovorni«, se je dala vendar-le s težkim trudom izprešati še jedna blamažica. Kakor znano, je bil naš »odgovorni«, g. Ante Beg tožen, ker ni sprejel modrih popravkov »Obramnega društva«, kapelana Melhiorja Zorkota, fajmoštra Naceta Saleharja in njega samega, dr. Lampeta. Okrajni sodnik je spoznal, da je imel naš brezverski »odgovorni« popolnoma prav, da je to popravke kot nestvarne odklonil in je istega oprostil. Z blamažo v žepu je šel Lampe vesel domu. Potem pa je proti sodbi okrajnega sodnika rekural; vroča želja, da bi se še enkrat blamirje, diktiral mu je priziv. In glej, — posrečilo se mu je zopet: Ante Beg je bil včeraj popolnoma oproščen. Tudi prizivno sodišče je razsodilo, da so popravki nezakoniti. Lampe je lahko zadovoljen z nimi; največji prijatelj bi mu ne mogel pripraviti toliko veselja, kakor mi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. aprila.

— **Osebna vest.** Poljedelsko ministarstvo je imenovalo gosp. Bohuslava Skalickega v Novem mestu vinarskim inspektorjem za Kranjsko, s čimur je postal imenovanec definitivni drž. uradnik IX. činovnega razreda.

— **Ljubljanske obč. volitve.** Pri današnji volitvi iz I. razreda so bili izvoljeni vsi širje narodno-napredni kandidati in sicer so dobili gg. dr. Karol vitez Bleiweis-Trstenički 155, Fr. Grošelj 162, Ivan Seunig 148, in dr. Karol Triller 155 glasov.

— **Neustrašni Tržačani.** Pri tržaškem porotnem sodišču se je zgodilo nekaj nečuvnega. Sodni svetnik Peterzolli je namreč kratkomalo razveljavil zakonito ravnopravnost in proglašil italijsčino za jedini razpravni jezik tržaške porote. To je naravnost udarec v obraz veljavnim zakonom in naredbam, kajti slovenski jezik ima pri porotnem sodišču do pičice iste pravice kakor pri civilnem ali kazenskem sodišču. Človek bi mislil, da bodo tržaški Slovenci kar vzplameli radi Pederzollijeve izjave. Toda ne! Še toliko se ne upajo, da bi direktno zavrnili sodnega svetnika Pederzollija. »Edinost« je najprej zabeležila suho dejstvo, včeraj pa se je spravila nad — »Piccola«, ki je Pederzollijevo izjavo komentiral. Pred sodnim svetnikom Pederzollijem ima »Edinost« tak respekt, da se ga ne upa direktno prijeti. Le potom polemike s »Piccolom« se mu upa, in to v najponiznejši obliki, razložiti svoje mnenje, v ostalem pa prepriča poslancem, da to stvar doženo in g. Pederzolliju pojasnijo stališče. Kadar je treba metati polena v Ljubljano ali v Gorico, takrat imajo v Trstu že pogum, saj vedo, da iz ozirov na občno narodno korist ne moremo tako nastopiti proti njim, kakor bi zasluzili, ali kadar je treba braniti pravico slovenskega naroda proti kakemu sodnemu svetniku, takrat jim pade srce dol in nižave njihovih hlač. Tako, kakor je »Edinost« govorila s sodnim svetnikom Pederzollijem, govoril morda sodni sluga s svojim predstojnikom, ne pa neodvisno glasilo neodvisne stranke z državnim uslužbencem.

— **Občni zbor dramatičnega društva** bo jutri, v soboto ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«. Na dnevnem redu je volitev novega odbora in razni predlogi. Odbor vabi vse člane »Dramatičnega društva«, da se udeleže občnega zборa zanesljivo.

— **Upravni odbor dolenjskih železnic** naznanja deželnemu odboru, da bode dne 1. junija 1902 zapadli kupon prioritet do celiča izplačan iz obratnih prebitkov, tako da deželi iz naslova deželne garancije ničesar plačati ne bodo treba.

— **Železniško ministrstvo** je v soglasju z notranjim ministrstvom izdalо stavbeni koncens za električno napravo ob Radovni. Ob jednem so se odstopili akti c. kr. okrajnemu glavarstvu v Radovljici, da izvede vodopravno postopanje.

— **Banket na čast grofu Janu Harrachu.** Včeraj zvečer ob 6. so se zbrali na povabilo g. župana Iv. Hribarja v vrtnem salonu hotela Malič ljubljanski občinski svetniki, člani upravnega sveta ljubljanske kreditne banke ter uradniki banke »Slavije« k banketu na čast gosp. grofu Janu Harrachu. G. župan Hribar je v svoji napitnici naglašal veselje mesta Ljubljane, ker jo je posetil član slavnega češkega plemstva, njegova svetlost g. grof Jan Harrach, veliki prijatelj vseh Jugoslovanov, osobito pa Ljubljane in Slovencev. Že zgodaj v mladosti je grof Harrach posegel v javno delovanje ter se postavil v vrsto prvoroditeljev češkega historičnega plemstva. Svoj veliki vpliv in sijaj svojega imena je porabljal grof Harrach tudi v državnem zboru ne le na korist svojega naroda, nego tudi v interesu Slovencev. Opotovano se je zavzel s svojo vplivno besedo za koroške Slovence in njih šolstvo ter se oglasil večkrat za narodne slovenske težnje. Kot predsednik »Slovenske Besede« na Dunaju je g. grof Harrach vedno v osebni zvezi s Slovenci, ki so poleg Čehov glavni faktor tega društva. Ko je porušil Ljubljano strašni potres l. 1895, se je osnoval

nā Dunaju pomočni odbor, kateremu na čelo je stopil grof Harrach ter si kot tak pridobil za veliko denarno podporo Dunajčanov največjih zaslug. Občinski svet ga je v zahvalo za njegovo dejansko pomoč imenoval častnim meščanom. Grof Harrach pa si je pridobil tudi posebnih zaslug za Dalmacijo, katero pozna vsestransko, tako da je dobivala celo vlada pri njem najzanesljivejše informacije glede Hrvatov in Slovencev v Dalmaciji in v Primorski. V pospeševanje živahnejšega prometa da grof Harrach sezidati v Dubrovniku velik hotel z vsem komfortom. Grof Harrach je nadalje pokrovitelj ljubljanske kreditne banke, zavoda, ki postane važen faktor za Ljubljano, okolico in vse slovensko ozemlje. Da je stopil grof Harrach na čelo banke, je jamstvo, da bo dosezala najboljše uspehe, saj je grof srečna zvezda, ki vodi vse k zmagi in uspevanju. Banki »Slavija« je grof Harrach že trideset let delaven predsednik, in njegova zasluga je, da ima država danes malo tako velikih in koristnih zavodov, kakršen je »Slavija«. Mnogo vezí je torej med Slovencih in grofom Harrachom, zato pa mu kliče govornik imenom mestne uprave, kreditne banke in »Slavije« hvaleno in iskreno: Živel! — Slava! Grof Harrach se je zahvalil na napitnici, povdaranje, da goji odkritosrčne simpatije do vsakega slovanskega naroda, zlasti pa do Slovencev, ki so od početka svoje zgodovine takto pretrpeli, da je čudež, da so se kot narod ne le ohranili, nego se povspeli toli visoko. Zato vedno rad prihaja med Slovence, ki so zdrav in marljiv narod, in napija beli Ljubljani, občinskemu svetu in županu. Čestitati mora mestu, da ima tako vzornega, neumorno delavnega župana, o česar velikih vseh se je prepričal iznova. G. ravnatelj dr. L. Požar je napil odličnemu gostu kot zastopnik »Slovenske Matice«. Grof Harrach je podaril »Matici« celo knjižnico ter podpiral društvo vsekdar s posebno ljubeznijo. Govornik obžaluje, da nimamo Slovenci več nekdanjega plemstva, ki je vedno narod v bojih proti Turkom, pospeševalo reformacijo ter podpiralo začetnike našega slovstva. Češko plemstvo je bilo na čelu našega gibanja ter je imelo češko slovstvo v plemstvu vsekdar najmočnejšo zaslombo. A tudi Slovencem je bilo vedno naklonjeno ter je prav v zadnjem času, v boju za celjsko slovensko-nemško gimnazijo, pripomoglo pravični stvari do zmage. Zatorej napija govornik imenom »Slovenske Matice« častnemu članu grofu Harrachu kot zastopniku slovenske kulturne težnje pospešujučega in podpirajočega češkega plemstva. Grof Harrach se je zahvalil tudi za to napitnico ter napil boljši bodočnosti slovanstva in »Slovenski Matici«. Končno je napil plemenitemu gostu še g. ravnatelj Iv. Šubic, izražaje željo, da pri velečenjeni g. grof še večkrat med Slovence, ter mu je zaklical: Do svidenja! Po banketu so priredila narodna društva pred hotelerom Slon grofu Harrachu, podoknico ter zapela troje pesmi. Občinstvo je prirejalo častnemu someščanu ovacije, kličoč mu viharno: Živio! Grof Harrach se je z balkona zahvalil ter zaklical: Živila bela Ljubljana!

— **Iz Idrije** se nam piše: Dne 21. t. m. je umrl v Idriji g. Anton Božič, c. kr. učitelj na rudniški šoli. V najlepši dobi svojega življenja — star je bil še 28 let — iztrgala ga je nemila smrt iz rok žalujoče soproge in hčerke. Pokojni je bil vnet zagovornik idej naprednomislečega učiteljstva. Bil je izvrsten učitelj in značajen mož; le žal, da ga je dolgotrajna bolezen ovirala pri njegovem delovanju. Kako je bil priljubljen pri vseh slojih našega mesta, videlo se je pri njegovem pogrebu, katerega se je udeležila velika množica uradnikov, meščanov in delavcev. R. i. p.!

— **Ne pošiljajte poštnih poštnic in nakaznic v Bosno.** Iz Sarajeva se nam piše: Vedno in vedno pošiljajo trgovci upravnosti časnikov itd. prazne poštne nakaznice in položnice semkaj. Te nakaznice in položnice so zvržene, ker avstrijske nakaznice v Bosni ne veljajo in ker bosenska pošta nima poštne hranilnice. Škoda sicer ni velika, ali škoda je vendar.

— **Za „dijaški dom v Celju“** so nabrali slovenski visokošolci ob promo-

ciji g. dr. Pegana 10 K; g. I. Rojnik, c. kr. uradnik v Gradcu je daroval 10 K z obljubo nadaljnji prispevkov; g. dr. Fran Poček v Ljubljani je pa pristopil kot ustanovnik s prispevkom 200 K.

— **„Brat Fridolin“.** Okrožno sodišče v Gorici zasleduje nekega Antona Ederja, ki je kot »brat Fridolin« iz kongregacije »Christliche Schulkinder zu Strebersdorf bei Wien« grebil z dečki in zakril hudodelstvo oskrumbe.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Prosimo odpomoči, da se bodo klopi v smrekovem nasadu tivolskega parka izročile svojemu namenu, ker so gotovi ljubljanski gospodje mnenja, da so tiste klopi le zato tam, da morejo oni po cele popoldne kvartati na njih.

— **Senzacionalno aretovanje.** Deželno sodišče je dalo včeraj zapreti nekemu občeznanemu hišnemu posestniku in svečarju, kateri je obdolžen hudo delstva krvosramnosti. Razširajo se o tej stvari res senzacionalne govorice, katerih resničnost ali neresničnost pa mora še preiskava dognati.

— **Defraudant dr. Mandl.** ki je bil v Vidmu na Laškem prijet, se je včeraj peljal v spremstvu orožnikov na Dunaj, kjer bode v zaporu pri deželnem sodišču čakal kazenske razprave.

— **Konj splašil** se je včeraj popoldne pri skladisču na državnem kolo-dvoru Hammerschmidtovemu hlapcu Francetu Berlanu. Konj je potegnil hlapca, ki ga je hotel obdržati, za seboj, da je padel pod voz. Jedno kolo mu je šlo čez trebuh. Težko ranjenega so prepeljali z izvoščkom na stanovanje na Emonski cesti.

— **Podsulo** je včeraj popoldne pri izkopavanju plinovih cevi na Marije Trezije cesti delavca Jakoba Seliškarja. Zlomilo mu je levo nogo v stegnu. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Z rešilnim vozom** so pripeljali včeraj popoldne v deželno bolnico Marijo Pogačnikovo, posestnikovo ženo iz Česnice, katera se je vsled slabosti na Zaloški cesti zgrudila na tla.

— **Pobegnil** je dne 23. t. m. od dela pri Bežigradu prisiljenec Jožef Tratnik iz Podgore.

— **V mestni posredovalnici za delo in službe** dobi 20 delavk dela v neki predilnici na Hrvatskem.

— **Ljubljanska civilna godba** priredi v nedeljo, dne 27. t. m. pri gosp. Traunu na Glincah vrtni koncert. Začetek ob 4. popoldan. Vstopnina 30 k.

— **V arenu „Narodni dom“!** Danes je predzadnja predstava te res umetniške četvorice. Tudi sinočna predstava je bila briljantna, a obisk zopet ni bil tak, kakor ga redka prireditev zasluži v tolikem mestu. Naj tedaj nihče ne zamudi zadnje prilike, današnje ali jutrsne predstave. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 13. do 19. aprila 1902. Število novorjenec 24 (=35.6%), mrtvorojenca 2, umrlih 25 (=37.1%), mej njimi jih je umrlo za vratico 1, za jetiko 8, za vnetjem soplilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznjimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 8 (=32%), iz zavodov 15 (=60%). Za infekcioznimi boleznjimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za dušljivim kašljem 1, za vratico 1 oseba.

* **Najnovejše novice.** Nesreča na morju. Blizu Malage je trčil nizozemski parnik »Ariadne« v ogrski parnik »Buda«. Ogrski parnik se je potopil, vendar se je posrečilo rešiti poprej vse potnike. — Huda slana je uničila včeraj vse zgodnje setve po celiem Ogrskem. — Kapitan ogrske telesne straže je postal fml. princ Al. Eszterhazy. — Na smrt obojen je bil te dni v Kološvaru morilec pismoneš Bürgerja, neki Fridrich. — Očeta, oziroma sopoga zastrupila. Jurist Radislav Radul in mati sta zastrupila očeta oziroma v Belogradu. — Hud vihar je razsajal na morju okoli Kristianije. Več ribiških čolnov se je potopilo, a žnjimi tudi deset mož. Glavni dobiček Tisine srečke 180.000 K je zadel v Temešvaru neki nadporočnik. Srečko je malo poprej podedoval.

* **Bivši državni poslanec Mittermayr** se boril s smrto že nekaj tednov, a to v najhujši revščini. Žena in

širje otročiči nimajo kaj jesti. Mittermayr si je po razpustu državnega zborna iskal povod službe v svojem poklicu — kakor znano, je bil natakar — a ni je mogel dobiti. Pri dunajskih natakarjih se pobirajo sedaj milodari za olajšanje zadnjih ur svojemu tovarišu.

* **Novo gledališče** nameravajo ustanoviti na Dunaju. To gledališče bo gojilo baje v prvi vrsti in skoro izključno le nemško dramo in nemško opero.

* **Besen atlet.** Na Dunaju je zblaznel konditorski pomočnik, Geramij Muxhammer, ki je tudi amater-atlet. Ko so ga pripeljali v blaznico, je začel tako besneti, da ga je šest slug in že več drugih oseb jedva ukrotilo.

* **Slučaj usode.** Na Dunaju se je odtrgal v Hernalsu od neke strehe velik kos zidovja, baš ko je šla mimo 13letna deklica Ana Hennermüller. Dekle je tako ranjeno, da bo umrlo.

* **Zadušil se je pri jedi** 35letni klobučarski pomočnik Fran Pribyl v nedeljo pri večerji v neki gostilni na Dunaju s koščkom mesa. Preden je prišel zdravnik, je bil Pribyl mrtev.

Društva.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi v nedeljo, dne 27. malega travna 1902 v društveni dvorani točno ob 8. uri zvečer dramatično predstavo »Cvrček«. Slika iz kmetskega življenja v petih dejanjih. Blagajnica se odpre ob poluosmi uri. Vstopnina znaša za društvenike 60 v., za nedruštvenike 1 K. Slavno občinstvo se opozarja, da je začetek igre točno dolochen na osmo uro zvečer. Med odmori in pri igri svira orkester kamniške mestne godbe.

* **Zagorski Sokol** priredi v nedeljo, dne 27. malega travna v prostorih gosp. Medvedove veselice. Spored: 1. »Župan«. Izvirna žaloigra v dveh dejanjih in »Sam ne ve kaj hoče« gluma v 1/8 dejanja. 2. Petje. 3. Prosta zabava, pri kateri svira zagorski orkester. Začetek ob 5. uri popoldan. Vstopnina 40 v. za osebo 1 K za rodbino.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. aprila. V poslanski zbornici se danes nadaljuje razprava o indirektnih davkih. Govori se največ o sladkorni industriji. Govorili so o tej poslanca Urban in Bärnreither ter finančni minister Böhm-Bawerk. Seja traja še. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Dunaj 25. aprila. Kvotna deputacija, ki je izvolila svojim predsednikom grofa Schönborna, je sprejela predlog poročevalca Beera, da se določi kvota za dobo od 1. julija 1902 do 31. decembra 1909 na 65.6%, za Cislitvansko in na 34.4% za Ogrsko.

Dunaj 25. aprila. Schönererjanci so vsem nemškim strankam, všečevši tudi nemške klerikalce, predložili v podpis zakonski načrt, s katerim se naj za Cislitvansko, izvzemši Gališko, Bukovino in Dalmacijo, uveljavi nemški državni jezik. Že to, da se državni jezik ne predлага za vso državo, obuja veselost, še večjo veselost pa obujajo uprav bedaste določbe posameznih paragrafov tega načrta.

Lvov 25. aprila. »Gazeta Narodowa« naznanja, da je Jaworski odklonil ponudeno mu mesto prezidenta avstrijske delegacije, češ, da vsled razmerja med Poljaki in Prusijo bi v običajnih pogovorih nikakor ne mogel omenjati trozvezje.

Berolin 25. aprila. Agrarni poslanci razglasajo, da začno v državnem zboru obstrukcijo proti bruseljskemu dogovoru glede sladkorja, kateri dogovor se predloži parlamentu v odobrenje.

Pariz 25. aprila. Venezuelanska vladna armada je bila v bitki z ustaško armado pri Sant' Antonin poleg Maturinga popolnoma poražena. Generala Castillo in Castro sta bila ranjena. Mnogo vojakov vladne armade se je pridružilo ustašem. General Castillo je vsled dobljenih ran umrl.

London 25. aprila. »Daily Chronicle« poroča, da trozvezje še ni obnovljena, ker Avstrija še ni ugodila italijanskim zahtevam, zlasti ne zahtevi glede vinske klavzule.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Predavna v skr.
24. 9. zvečer	738 2	10°6	sr.vzhod	jasno	0 mm.
25. 7. zjutraj	738 0	5°8	sl.vzvzh.	jasno	
2. popol.	734 8	21°0	sr.zjazhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 12°4°, normale: 11°1°.

Dunajska borza

dn 25. aprila 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 65
Skupni državni dolg v srebru	101 50
Avtrijska zlata renta	120 40
Avtrijska kronska renta 4%	99 60
Ogrska zlata renta 4%	119 95
Ogrska kronska renta 4%	97 70
Avtro-ogrskie bančne delnice	1597—
Kreditne delnice	671 50
London vista	240 20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 22
20 mark	23 44
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	93 15
C. kr. cekini	11 28

Stanovanje

obstojče iz treh sob in kuhinje, odda se v obližju mesta s 1. majem t. l. Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Meblovana
mesečna soba
se takoj odda gospodu ali
dami. (979-2)
Židovska steza št. 2, I. nadstropje.

Iščem

stenografa

zmožnega slovenske in nemške steno-
grafije. (977-2)

Dr. Josip Sernek v Celju.

Najboljši koliko so vredne hitre fotografije na dopisnicah je gotovo ta, ker se izdelovanje in spečavanje istih jako živahnio razvija.

dokaz NB: Istotam se sprejemajo tudi naročila na kakršnekoli posnetke, tudi se fotografira v sobi ali omizja v gostilni pri umetni luči.

200 stolov

kupi (933-4)

Luka Žabat v Zagorju.

več dobroih
krojaških pomočnikov
se sprejme v trajno delo.

Josip Rojina (971-3)

Selenburgove ulice št. 5.

Popolna hrana (stanovanje, kopal, oskrbovanje),
postrežba na dan od 4 K 50 vin naprej. — V
maju in septembru še ceneje. (926-2)

Zdravilišče Krapinske — Toplice
Sezona od 1. maja
do konca oktobra.

Od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljeno za eno uro vožnje, 30° do 35° R. gorke akrototeme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revni, in njih posledičnim boleznim, pri lskiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightjevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, polne, separate kopeli, kopeli v mramornatih banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaže, električna, sved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobre in nedrage restavracije; stalna topliška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tennis-igre itd. Od 1. maja vsak dan zvezza po poštnih omnibusih s postajo Zabok-Krapinske Toplice. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekti in pojasnila pošilja kopališko ravnateljstvo.

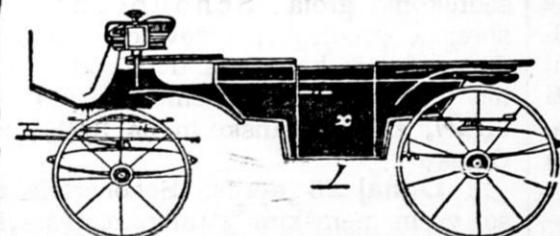
Razglas.

Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje s tem

mesto praktikanta

za takojšnji vstop z adjutom mesečnih 60 K.
Prosilci morajo izkazati, da so dovršili nižjo gimnazijo ali realko in trgovsko šolo ali popolno srednjo šolo ter morajo biti saj 18 let stari, popolnoma zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter biti prijaznega in vladugnega vedenja. — Prošnje so položiti do 10. maja 1902. (976-3)

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu.

Imam večjo zalogo
vozov vseh vrst.
Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.
Franc Wisjan, izdelovalec vozov * * * * *
Ljubljana, Rimska cesta št. II.

firena , Nar. doma'.

Nepreklicno samo 5 dni od 22. do 27. aprila

Gostovanje slovite krotilke

Mlle. Margueritte

z njenimi 7 pitomimi (udomačenimi) levi.

Henrik Blank

imeniten človek, ki zna skoz trebuh govoriti in glumač.

Charles Pauly

najboljši manufletist in posnemalec živalskih glasov.

Hanny Luxa

Tirolienne excentrique.

Cena sedežev:

Prvi prostor 3 K, drugi 2 K, tretji 1 K. (937-6)

Blagajna se odpre ob sedmih, začetek ob osmih. — Predpredaja vstopnic v Ščarkovi trafiški v Selenburgovih ulicah.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Gostilna

eventualno kaka trgovska filijalka

v mestu ali tudi na deželi, prevzame se na račun. — Položi se primerna kavacija.

Ponudbe se prosijo poslati do 30. t. m.

pod M. W. poste restante Ljubljana.

Pisarja

s hitro pisavo, zmožnega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in izvežbanega v narekovjanju in ilustraciji zemeljske knjige, sprejme takoj ali pa z 10. majnikom t. l. (990-1)

c. kr. notar Janko Hudovernik v Kranjski gori.

Samci imajo prednost. Plača po dogovoru.

Špecijalitete

fine kave, novo dobavljené
priporoča (415-57)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljatve 5 kil franko.

Hiša na prodaj

v Bohinjski Bistrici št. 40

na jako lepem prostoru pri glavni cesti k predoru, pripravna za vsako obrt. V omenjeni hiši izvršuje se sedaj pekarska obrt.

Pojasnila daje Fran Mikar v Bohinjski Bistrici. (997-1)

Dobro vpeljana štajerska veletrgovina z vinom išče spretnega, zmerrega, vseskozi večega

zastopnika za Kranjsko.

Le prve moči s I. izpričevali naj dopošlje svoje ponudbe, v katerih naj bodo navedeni pogoji plače, pod: „W. D. 2116“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2, da jih isti na pravi kraj odpošlje. (963-2)

Županstvo v Dobrépoljah

razglaša, da bodo

novi živinski semnji v Dobrépoljah

in sicer:

17. januvarja, 1. maja, 31. avgusta in 5. decembra na vrtu poleg farne cerkve v Dobrépoljah.

Prvi semenj bo prihodnji četrtek, dné 1. maja 1902

na katerega vladugno vabimo prodajalce in kupce. (991-1)

Otvoritev notarske pisarne.

Podpisani dovoli si naznanili, da prične uradovati s 1. majnikom t. l.

v pritličju hiše št. 16 na Bregu; od 1. avgusta t. l. naprej pa se nahaja nje- gova pisarna

v pritličju Jenkove hiše v Miklošičevih ulicah nasproti novi justični palači.

Dr. Rupert Bežek
c. kr. notar.

(954-3)